

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

3 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 428

02-11-2021 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

മൃഗസംരക്ഷണ, ക്ഷീരവികസന രംഗത്തെ വൈവിധ്യവൽക്കരണം

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ സി എച്ച് കഞ്ഞമ്പു, ശ്രീ. എം. എം. മണി, ശ്രീമതി ശാന്തകുമാരി കെ., ശ്രീ ജി സ്റ്റീഫൻ</p>	<p align="center">Smt J Chinchurani (മൃഗസംരക്ഷണ-ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) സംസ്ഥാനത്ത് മൃഗസംരക്ഷണ രംഗത്തും ക്ഷീരവികസന മേഖലയിലും വൈവിധ്യവൽക്കരണവും ആധുനികവൽക്കരണവും നടപ്പാക്കുക വഴി കൈവരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞ നേട്ടങ്ങൾ വിശദമാക്കുമോ;</p>	<p>(എ) സംസ്ഥാനത്ത് മൃഗസംരക്ഷണ രംഗത്തും ക്ഷീരവികസന മേഖലയിലും വൈവിധ്യവൽക്കരണവും ആധുനികവൽക്കരണവും നടപ്പാക്കുക വഴി പാലുല്പാദനം മെച്ചപ്പെടുകയും ഗുണഭോക്താക്കളെല്ലാം തന്നെ പശുവളർത്തൽ ഒരു പ്രധാന ഉപജീവനമാർഗ്ഗമായി മാറുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ സർക്കാരിന്റെ നൂതന പദ്ധതികളിൽ ആകൃഷ്ടരായി വളരെയധികം പുതിയ സംരംഭകരും കർഷകരും ക്ഷീരമേഖലയിലേയ്ക്ക് കടന്നുവരുന്നുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ ആകെ കന്നുകാലികളുടെ എണ്ണത്തിൽ ഒരു ശതമാനത്തോളം വർദ്ധനവുണ്ടായി. 2007 ൽ നിന്നും 2012 ആയപ്പോൾ 20% കുറവുണ്ടായിരുന്ന കന്നുകാലികളുടെ എണ്ണം, 2019 ആയപ്പോഴേക്കും 2012 ൽ നിന്നും ഒരു ശതമാനത്തോളം വർദ്ധിച്ചു. കേരളത്തിലെ മൊത്തം പശുക്കളിൽ 94% വും സങ്കരവർഗ്ഗപ്പശുക്കളായി. 2012 നെ അപേക്ഷിച്ച് കറവപ്പശുക്കളുടെ എണ്ണം 13.5% ഓളം വർദ്ധിച്ചു. 2012 ൽ 4.73 ലക്ഷം കറവപ്പശുക്കളുണ്ടായിരുന്നത് 2019 ആയപ്പോഴേക്കും 5.37 ലക്ഷമായി ഉയർന്നു. സങ്കരവർഗ്ഗപ്പശുക്കളുടെ പ്രതിദിന ശരാശരി പാലുല്പാദനം 10.20 കി.ഗ്രാമായി ഉയർന്നു. രാജ്യത്ത് പഞ്ചാബ് കഴിഞ്ഞാൽ രണ്ടാം സ്ഥാനത്താണ് കേരളം. ആടുകളുടെ എണ്ണത്തിൽ 2012 നെ അപേക്ഷിച്ച് 2019 ആയപ്പോഴേയ്ക്കും 9% വർദ്ധനവുണ്ടായി. 2012 ൽ 12.46 ലക്ഷം ആടുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ 2019 ൽ അത് 13.59 ലക്ഷമായി ഉയർന്നു. പന്നികളുടെ എണ്ണത്തിൽ 86% വർദ്ധനവുണ്ടായി. 2012 ൽ 56000 പന്നികളുണ്ടായിരുന്നത് 2019 ൽ 1,04,000 ആയി ഉയർന്നു. മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിൽ</p>

ആധുനികവത്കരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികൾ താഴെപ്പറയുന്നു. a) കുറവയത്രം വിതരണം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതി- മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ പദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുന്നു. ഒരു ഗുണഭോക്താവിന് 25000/- രൂപ ധനസഹായം ഇതിനായി നൽകുന്നു. നടപ്പു സാമ്പത്തിക വർഷം 0.5 കോടി രൂപ പദ്ധതിക്കായി വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. b) താഴെപറയുന്ന റീബിൽഡ് കേരള (RKI) പദ്ധതിയും ആധുനികവത്കരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാൻ മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ് മുഖേന നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. പദ്ധതികൾ: i) ശാസ്ത്രീയമായ കന്നുകാലി തൊഴുത്ത് നിർമ്മാണത്തിന് സഹായം - യൂണിറ്റ് ഒന്നിന് പരമാവധി 25,000/- രൂപ ധനസഹായം. ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ തൊഴുത്തുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ക്ഷീരകർഷകർക്ക് സബ്സിഡി അനുവദിക്കുന്നു. 12.5 കോടി രൂപ പദ്ധതിക്കായി റീബിൽഡ് കേരള (RKI) ഭരണാനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ii) ഡയറി ഫാമുകളുടെ യന്ത്രവൽക്കരണത്തിന് ധനസഹായം - യൂണിറ്റ് ഒന്നിന് പരമാവധി 1 ലക്ഷം രൂപ സഹായം. ഫാമുകൾ ആധുനികവൽക്കരിക്കാൻ റബ്ബർ മാറ്റ് , കുറവയത്രം, ഓട്ടോമാറ്റിക് ഡ്രിങ്കർ, ഹാൻഡ് ഷവർ വിത്ത് പമ്പ്, വീൽ ബാരോ , ഡബ്ബ് സ്ക്രബ്ബർ , ചാഫ് കട്ടർ, ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ്, സ്റ്ററി പമ്പ് മുതലായ ആധുനിക സജ്ജീകരണങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനാണ് സഹായം നൽകുന്നത്. ഒരു കോടി രൂപ പദ്ധതിക്കായി റീബിൽഡ് കേരള (RKI) ഭരണാനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇതുകൂടാതെ കാർഷിക മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സാധ്യത താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ വഴി മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിൽ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 1) കർഷക രജിസ്ട്രേഷൻ - കേരളത്തിലെ മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്ന കർഷകരുടെ ജ്യോഗ്രഫിക് ലൊക്കേഷൻ അടക്കമുള്ള വിവരങ്ങൾ സഹിതം, ഇന്ത്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി - കേരള (നിലവിൽ ഡിജിറ്റൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റി, കേരള) യുടെ സാങ്കേതിക സഹകരണത്തോടു കൂടി തയ്യാറാക്കിയ BHUMIKA എന്ന മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ ഉപയോഗിച്ച് ശേഖരിച്ച് വരികയാണ്. ഇതു വരെ 5.31 ലക്ഷത്തിൽപ്പരം കർഷകരുടെ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2) ഇ-ഓഫീസ് - മൃഗസംരക്ഷണ

		<p>വകുപ്പിൽ 2016 നവംബർ മുതൽ ഇ-ഓഫീസ് ഫയൽ മാനേജ്മെന്റ് സംവിധാനം നിലവിലുണ്ട്. വകുപ്പിലെ മുഴുവൻ ഓഫീസർമാർക്കും, ക്ലറിക്കൽ ജീവനക്കാർക്കും ഏതു സമയത്തും എവിടെയിരുന്നും ഫയൽ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നവിധത്തിൽ സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതു മൂലം, പ്രളയ കാലത്തും, ലോക്ക്ഡൗൺ സമയത്തും മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ ഓഫീസുകളിൽ ജീവനക്കാർക്ക് ഹാജരാകാൻ സാധിക്കാതിരുന്നിട്ടും ഇ - ഓഫീസ് സംവിധാനം വഴി ജീവനക്കാർക്ക് ഫയലുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുവാനും ഓഫീസ് നടപടികൾ മുടക്കമില്ലാതെ തുടരാനും സാധിച്ചു. ആയതുവഴി കൃത്യ സമയത്ത് ദുരിതാശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനും, വിവിധ ആനുകൂല്യങ്ങൾ സമയ ബന്ധിതമായി വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>
(ബി)	<p>ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിന് ശേഷം കന്നുകാലികളുടെ ജനിതകമായ പുരോഗതിയും ഉല്പാദനക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ വ്യക്തമാക്കാമോ;</p>	<p>(ബി) കെ.എൽ.ഡി. ബോർഡ് ഉയർന്ന ഉൽപ്പാദനശേഷിയുള്ളതും, പശുക്കുട്ടികളെ കൂടുതലായി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതിനുള്ള ലിംഗനിർണ്ണയം നടത്തിയ ബീജമാത്രകൾ കൂടുതലായി കർഷകരുടെ പശുക്കളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനായി നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു. ഇതിനായി 10,000 ഡോസ് ബീജമാത്രകൾ ആഗോള ടെൻഡറിലൂടെ വാങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. പശുക്കളുടെ രോഗപ്രതിരോധ ശേഷി ഉയർത്തുന്നതിന്റെ സാധ്യത പരിശോധിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള പ്രാരംഭ ജനിതക ഗവേഷണങ്ങൾ കെ.എൽ.ഡി.ബോർഡും തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലുള്ള കേന്ദ്ര സർക്കാർ സ്ഥാപനമായ ഇന്ത്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് സയൻസ് എഡ്യൂക്കേഷൻ ആൻറ് റിസർച്ച് (IISER) വും സംയുക്തമായി ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു. പഞ്ചാബിൽ നിന്നും ഉൽപ്പാദന ശേഷി കൂടിയതും ഉയർന്ന ജനിതക മൂല്യമുള്ളതുമായ മൂറാ പോത്തുകളെ സംസ്ഥാനത്തെ പ്രജനന ആവശ്യത്തിനുള്ള ബീജോൽപ്പാദനത്തിനായി വാങ്ങുവാൻ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഉയർന്ന ഉൽപ്പാദന ക്ഷമയുള്ള ജഴ്സി, ഹോൾസ്റ്റീൻ ഫ്രീഷ്യൻ ഇനങ്ങളുടെ ഇറക്കുമതി ചെയ്ത ഭ്രൂണം ഉപയോഗിച്ചു വിത്തുകാളകളെ മാട്ടുപ്പെട്ടി ഫാമിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഇവയുടെ ബീജമാത്രകൾ സംസ്ഥാനത്തെ പ്രജനന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. കേരള വെറ്ററിനറി ആന്റ് അനിമൽ സയൻസസ് സർവ്വകലാശാല സങ്കരവർഗ്ഗം കന്നുകാലികളുടെ ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഇന്ത്യൻ കാർഷിക ഗവേഷണ കൗൺസിലിന്റെ പ്രോജനി ടെസ്റ്റിംഗ് പദ്ധതി 1986 മുതൽ മണ്ണത്തി വെറ്ററിനറി</p>

		<p>കോളേജിലെ ജനിതക വിഭാഗത്തിൽ നടന്നു വരുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ഉത്പാദനശേഷി കൂടുതലുള്ള വിത്ത് മുരികളെ അവയിൽ നിന്ന് ഉത്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന പശുക്കുട്ടികളുടെ പ്രജനന നിരക്കിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. ഈ ഗവേഷണ പദ്ധതിയിലൂടെ ഉരുത്തിരിയുന്ന പശുക്കൾക്ക് മറ്റുള്ളവയുമായുള്ള താരതമ്യത്തിൽ 400 മുതൽ 500 ലിറ്റർ വരെ ഓരോ വർഷവും കൂടുതലായി പാൽ ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ തൃശൂർ ജില്ലയിലെ 8 കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നു. സങ്കരവർഗ്ഗം പശുക്കളുടെ ജീൻ തലത്തിലുള്ള പഠനങ്ങൾ വഴി അവയുടെ സ്വഭാവ സവിശേഷതകളും അവയ്ക്ക് കാരണമായ ഘടകങ്ങളും കണ്ടുപിടിക്കാനും അതുവഴി വളർത്തുമൃഗങ്ങളുടെ ഉത്പാദനശേഷി വർദ്ധിക്കാനുള്ള ഗവേഷണങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു. കൂടാതെ മലബാറി ആടുകളുടെ ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്.</p>
(സി)	<p>നൂതനവും ഗവേഷണാത്മകവുമായ സാങ്കേതികവിദ്യ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി ക്ഷീരവികസന മേഖലയിൽ ഉല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് സ്വീകരിച്ചുവരുന്ന നടപടികൾ വെളിപ്പെടുത്താമോ;</p>	<p>(സി) ക്ഷീരവികസന മേഖലയിൽ പശുക്കളുടെ ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ചുവടെ ചേർക്കുന്ന മേഖലകളിൽ ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. a. വന്ധ്യതാ നിവാരണം b. അനുയോജ്യമായ വിത്തുകളുടെ ബീജം ഉപയോഗിച്ച് കൃത്രിമ ബീജസങ്കലനം നടത്തുക. c. ഉൽപ്പാദന ക്ഷമത കൃത്യമായി രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ വിവര ശേഖരണം നടത്തുക. d. കൃത്യസമയത്ത് ഉചിതമായ ചികിത്സാ സഹായം കർഷകർക്ക് ലഭ്യമാക്കുക. നിലവിൽ കന്നുകാലികളിൽ കാണപ്പെടുന്ന വന്ധ്യതയുടെ തോത് രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ വകുപ്പിൽ പരിമിതമാണ്. ഉരുക്കളിലെ വന്ധ്യത കൃത്യസമയത്ത് കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനും, ചികിത്സിക്കുന്നതിനുമുള്ള സംവിധാനം ഒരുക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഏറ്റവും പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യയായ RFID tag ഉപയോഗിച്ച് പശുക്കളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് വിവിധ തലങ്ങളിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിലേയ്ക്കായി ഒരു Comprehensive software തയ്യാറാക്കുന്നതിന് Digital University, Kerala യെ ചുമതലപ്പെടുത്തി കഴിഞ്ഞു. ഇതിലേയ്ക്കായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ RKI പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 7.525 കോടി രൂപ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മേൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള RFID tagging ഉം Comprehensive Software ന്റെ application നും ഉപയോഗിച്ച് തന്റെ ഉരുക്കളുടെ പാലുൽപാദനം കർഷകർക്ക് നേരിട്ട് Software ലേയ്ക്ക് രേഖപ്പെടുത്തുവാൻ ഉള്ള സൗകര്യം ഒരുക്കുന്നു.</p>

ഉത്പാദന ശേഷി അനുസരിച്ചു ഓരോ ഉരുവിനും അനുയോജ്യമായ ബീജം തിരഞ്ഞെടുത്തു ഉപയോഗിക്കുന്നതുവഴി വരും തലമുറ കന്നുകുട്ടികളുടെ ഉത്പാദനശേഷി ഗണ്യമായി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കും എന്നത് ഒരു നേട്ടമായി കാണാം. കേരള സംസ്ഥാനത്ത് മൃഗാശുപത്രികൾ സാധാരണ രീതിയിൽ 9-3 മണിവരെയാണ് തുറന്നു പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഇതു കൂടാതെ രാവിലെ 8 മണി മുതൽ രാത്രി 8 വരെ 12 മണിക്കൂറും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ജില്ലാ വെറ്ററിനറി കേന്ദ്രങ്ങളും 24 മണിക്കൂർ പ്രവർത്തിക്കുന്ന 31 സ്ഥാപനങ്ങളും മൾട്ടി സ്പെഷ്യാലിറ്റി വെറ്ററിനറി ഹോസ്പിറ്റലുമാണ് നിലവിലുള്ളത്. എന്നാൽ 152 ബ്ലോക്കുകളിലും, 3 കോർപ്പറേഷനിലും ഒരു മുനിസിപ്പാലിറ്റിയും ഉൾപ്പെടെ 156 കേന്ദ്രങ്ങളിൽ രാത്രികാല അടിയന്തിര ചികിത്സാ സേവനം നൽകുന്നതിന് പദ്ധതി രൂപീകരിച്ച് തുക വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ സംവിധാനത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിലേയ്ക്കായി 156 എമർജൻസി നൈറ്റ് വെറ്ററിനറി സർവ്വീസിനും വാഹനം നൽകുന്നതിനും, അവയെ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് ഒരു Veterinary Health & Farmers Interphase സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിന് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി വരുകയാണ്. ഈ സംവിധാനത്തിലൂടെ മൃഗസംരക്ഷണവകുപ്പിന്റെ Bhumika application ൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു കർഷകൻ തന്റെ മൊബൈൽ നമ്പറിൽ നിന്നും ഫാർമേഴ്സ് ഇന്റർഫേസ് സംവിധാനത്തിലേയ്ക്ക് ഫോൺ വിളിച്ചാൽ ആ കർഷകന് ആവശ്യമായ സേവനം നാമമാത്രമായ തുക ഫീസിനത്തിൽ ഈടാക്കിക്കൊണ്ട് കർഷകന്റെ വീട്ടുപടിയിൽ വകുപ്പ് എത്തിക്കുന്നതാണ്. ഇതുവഴി മൃഗാശുപത്രികളുടെ പ്രവർത്തന സമയങ്ങളിൽ അവിടെ നിന്നുള്ള സേവനവും , വൈകുന്നേരം 6 മണി മുതൽ രാവിലെ 6 മണി വരെ Night Emergency സംവിധാനത്തിലൂടെയുള്ള സേവനവും ലഭിക്കും. Veterinary health & farmers interphase സംവിധാനത്തിലൂടെ 24 മണിക്കൂർ ഉപദേശ സേവനങ്ങളും ലഭ്യമാക്കും. ഇത് കർഷകന് കാലി വളർത്തലിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിന് ആത്മയൈര്യവും വകുപ്പിന്റെ കരുതലും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നുണ്ട്. നൂതനവും ഗവേഷണാത്മകവുമായ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ക്ഷീരവികസന വകുപ്പിന്റെ വിജ്ഞാന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെയും ക്ഷീരപരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ

		<p>നടത്തി വരുന്ന പരിശീലനങ്ങളിലൂടെയും ക്ഷീര കർഷകരിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നു.</p>
<p>(ഡി)</p>	<p>ക്ഷീരകർഷകരുടെ ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് ന്യായവില ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും അവയുടെ ആധുനിക സംഭരണത്തിനും അവ മൂല്യവർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങളാക്കി മാറ്റുന്നതിനുമുള്ള പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുമോ?</p>	<p>(ഡി) ക്ഷീരകർഷകർക്ക് സംഘങ്ങളിൽ അളക്കുന്ന പാലിന് ന്യായവില ഉറപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ ക്ഷീരസംഘങ്ങളിൽ അളക്കുന്ന പാലിന് ഏറ്റവും കൂടുതൽ വില ലഭിക്കുന്നത് കേരളത്തിലാണ്. സംസ്ഥാനത്തെ കൂടുതൽ പാൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ക്ഷീരസംഘങ്ങളിൽ ആധുനിക രീതിയിലുള്ള പാൽ സംഭരണത്തിനായി ഓട്ടോമാറ്റിക് മിൽക്ക് കളക്ഷൻ യൂണിറ്റുകൾ നിലവിലുണ്ട്. കൂടാതെ, ക്ഷീര പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ മുഖേന വ്യക്തികൾക്കും, ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും ചെറുകിട മൂല്യവർദ്ധിത ഉല്പന്ന യൂണിറ്റുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശീലനവും നൽകി വരുന്നു. പാൽ മൂല്യവർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങളാക്കി വിൽക്കുന്നതിന് ക്ഷീര സംഘങ്ങൾക്കും ധനസഹായം നൽകുന്നുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഉല്പന്നങ്ങൾ ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ മുഖേന വിപണനം ചെയ്തു വരുന്നുണ്ട്. ക്ഷീര കർഷകൻ സംഘത്തിൽ അളക്കുന്ന പാലിന് ന്യായമായ വില ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് ഏകീകൃത സോഫ്റ്റ് വെയർ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ